

Temat: Powstanie Solidarności.

s. 179-183 (Nowa Era)

Nacobezu:

- Jakie były przyczyny strajków w sierpniu 1980 r.
- Jak doszło do powstania NSZZ „Solidarność”
- Jakie były skutki porozumień sierpniowych

1970

- Edward Gierek I sekretarzem KP PZPR

1976

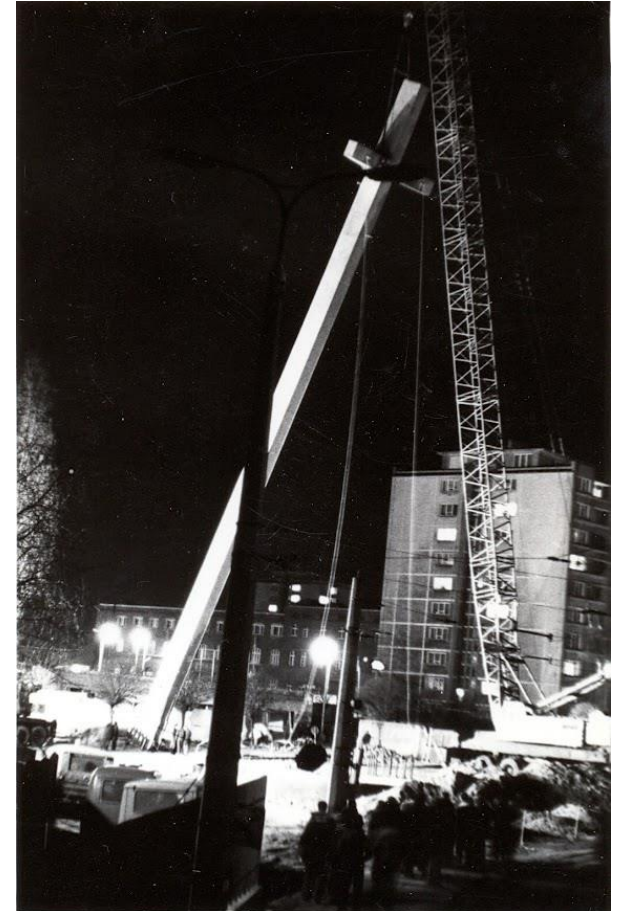
- Wydarzenia Czerwca 1976
- Powstanie KOR- wrzesień

1980

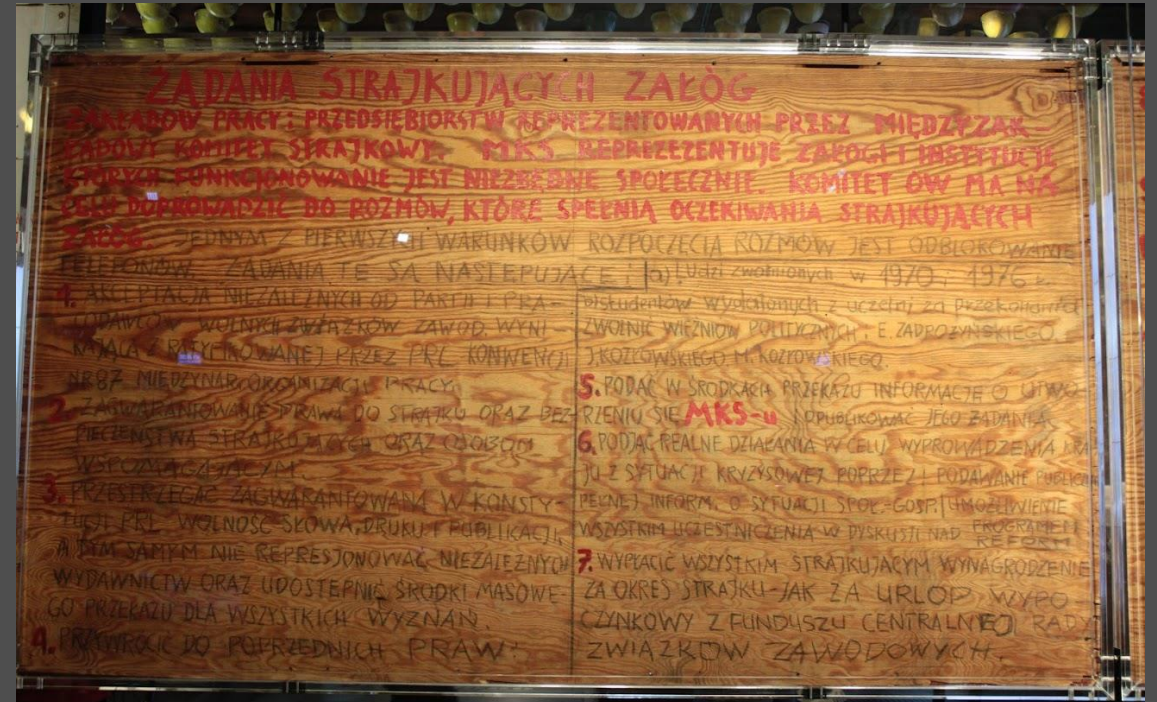
- Strajki sierpniowe
- 31 VIII- podpisanie tzw. porozumień sierpniowych
- 10 XI – zarejestrowanie NSZZ Solidarność”

Na podstawie tekstu (s.179) ”Strajki sierpniowe” odpowiedz:

- Gdzie i dlaczego wybuchały strajki latem 1980r.?
- Co było bezpośrednią przyczyną strajku w Stoczni Gdańskiej im. Lenina?
- Jaką rolę odegrał Bogdan Borusewicz i Lech Wałęsa w tym strajku?
- Czego dotyczyły postulaty strajkujących?
- Jak wygląda strajk okupacyjny?
- Kto z opozycji pomagał robotnikom?

ECS – Europejskie Centrum Solidarności

**Historyczne miejsce podpisania Porozumień
Sierpniowych 31 sierpnia 1980 roku.**

Sala BHP czynna codziennie od 10:00 - 18:00

150 m za Bramą nr 2 ➡

1. Kryzys społeczno-gospodarczy w 1980 r.

a. w 1980 r. gospodarka polska znalazła się w stanie zapaści:

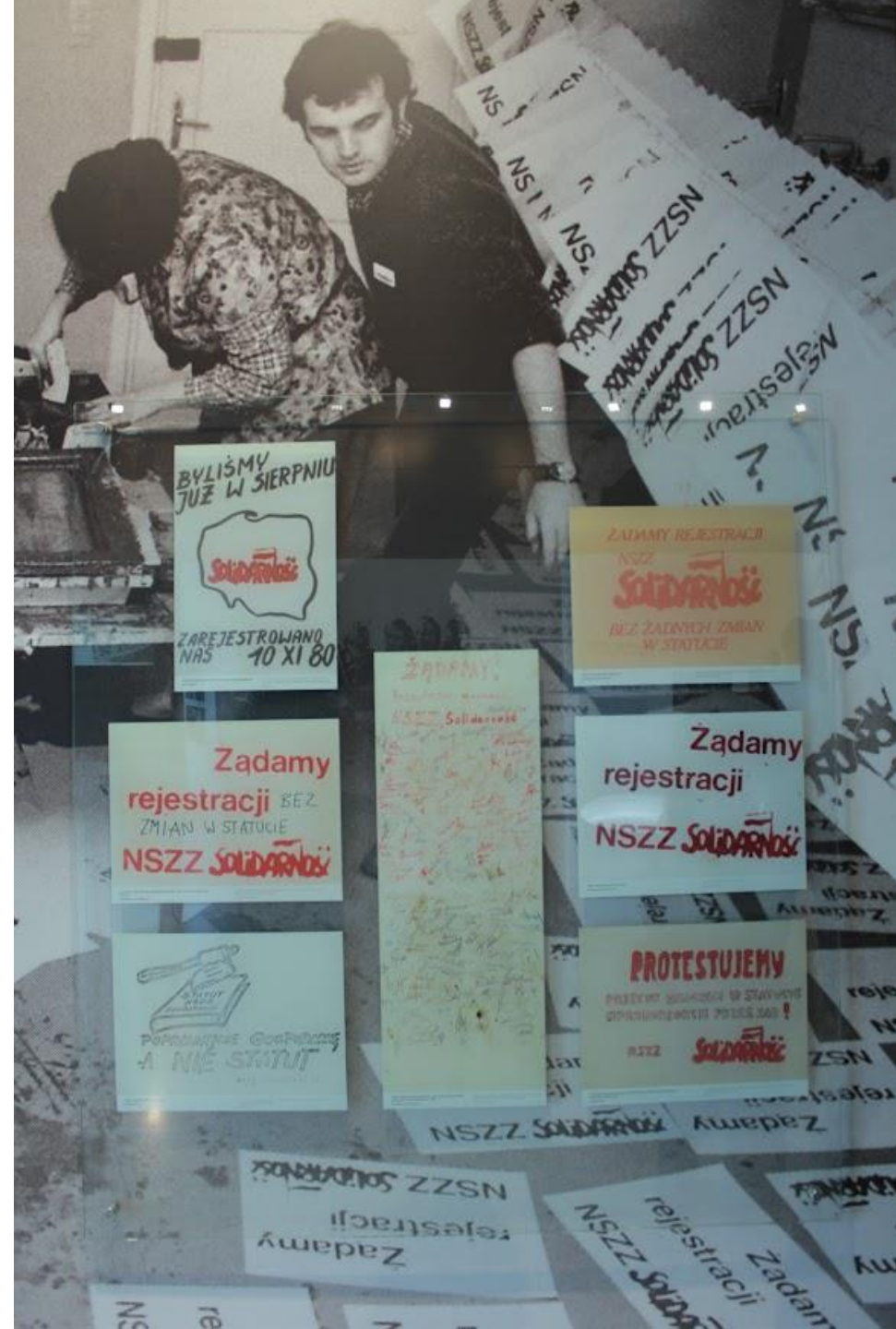
- postępowało zubożenie społeczeństwa
- w sklepach brakowało podstawowych towarów

b. wybuch strajków w **sierpniu 1980 r.** w Szczecinie i Trójmieście:

- działaczka **Wolnych Związków Zawodowych Anny Walentynowicz** została zwolniona z pracy
- 14 sierpnia 1980 r. w **Stoczni Gdańskiej im. Lenina** rozpoczął się **strajk okupacyjny**
- na czele strajku stanęli **Bogdan Borusewicz** i **Lech Wałęsa**
- akcji strajkowa objęła inne zakłady – **strajki solidarnościowe**

c. w celu koordynacji akcji strajkowej został utworzony **Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS)**

d. MKS ogłosił listę **21 postulatów**

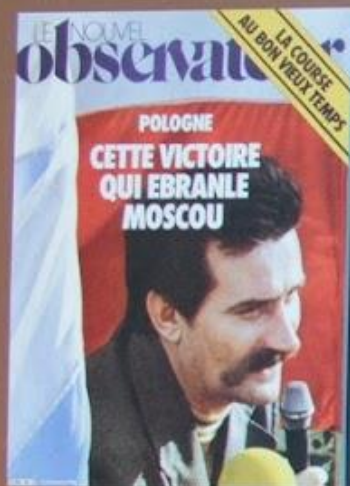
ZADANIA STRAJKUJĄCYCH ZAKŁÓG

ZAKŁADÓW PRACY: PRZEDSIĘBIORSTW REPREZENTOWANYCH PRZEZ MIĘDZYZAKŁADOWY KOMITET STRAJKOWY. MKS REPREZENTUJE ZAKŁOGI I INSTYTUCJE KTÓRYCH FUNKCJONOWANIE JEST NIEZBĘDNE SPOŁECZNIE. KOMITET ÓW MA NA CELU DOPROWADZIĆ DO ROZMÓW, KTÓRE SPEŁNIA OCZEKIWANIA STRAJKUJĄCYCH ZAKŁÓG. JEDNYM Z PIERWSZYCH WARUNKÓW ROZPOCZĘCIA ROZMÓW JEST ODBLOKOWANIE TELEFONÓW. ZADANIA TE SĄ NASTĘPUJĄCE:

1. AKCEPTACJA NIEZALEŻNYCH OD PARTII I PRACODAWCÓW WOLNYCH ZWIĄZKÓW ZAWOD. WYNIKAJĄCA Z RATYFIKOWANEJ PRZEZ PRL KONWENCJI NR 87 MIĘDZYNAR. ORGANIZACJI PRACY.
2. ZAGWARANTOWANIE PRAWA DO STRAJKU ORAZ BEZPIECZEŃSTWA STRAJKUJĄCYCH ORAZ OSÓBOM WSPOMAGAJĄCYM.
3. PRZESTRZEGANIE ZAGWARANTOWANIA W KONSTITUCJI PRL WOLNOŚĆ SŁOWA, DRUKU I PUBLIKACJI, A TĄŻ SAMYM NIE REPRZESTOWAĆ NIEZALEŻNYCH WYDAWNICTW ORAZ UDOSTĘPNIĆ ŚRODKI MASOWEGO PRZERAZU DLA WSZYSTKICH WYZNAŃ.
4. PRZYWRÓCIĆ DO POPRZEDNIICH PRAW:
 - a) Ludzi zwolnionych w 1970 i 1976 r. - studentów wydalonych z uczelni za przekonanie do zwolnić więźniów politycznych: E. ZADROŻYŃSKIEGO, J. KOZŁOWSKIEGO, M. KOZŁOWSKIEGO.
5. PODAĆ W ŚRODKACH PRZERAZU INFORMACJE O UTWORZENIU SIĘ MKS-u I PUBLIKOWAĆ JEGO ZADANIA.
6. PODJĄĆ REALNE DZIAŁANIA W CELU WYPROWADZENIA KRAJU Z SYTUACJI KRYZYSOWEJ POPRZECZ I PODAWANIE PUBLICZNEJ INFORM. O SYTUACJI SPOŁ.-GOSPO. UMOŻLIWIENIE WSZYSTKIM UCZESTNICZENIA W DYSKUSJI NAD PROGRAMEM REFORM.
7. WYPŁACIĆ WSZYSTKIM STRAJKUJĄCYM WYNAGRODZENIE ZA OKRES STRAJKU - JAK ZA URLOP WYPOCZYNKOWY Z FUNDUSZU CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH.

REAKCJA ŚWIATA

WORLD'S REACTION

patience left. But the strike committee issued calls for caution. "Beware of taxi drivers," said one leader. "Remember they are supposed to be on strike, too. Those operating may work for the regime. Don't let them goad you into criticism of the authorities."

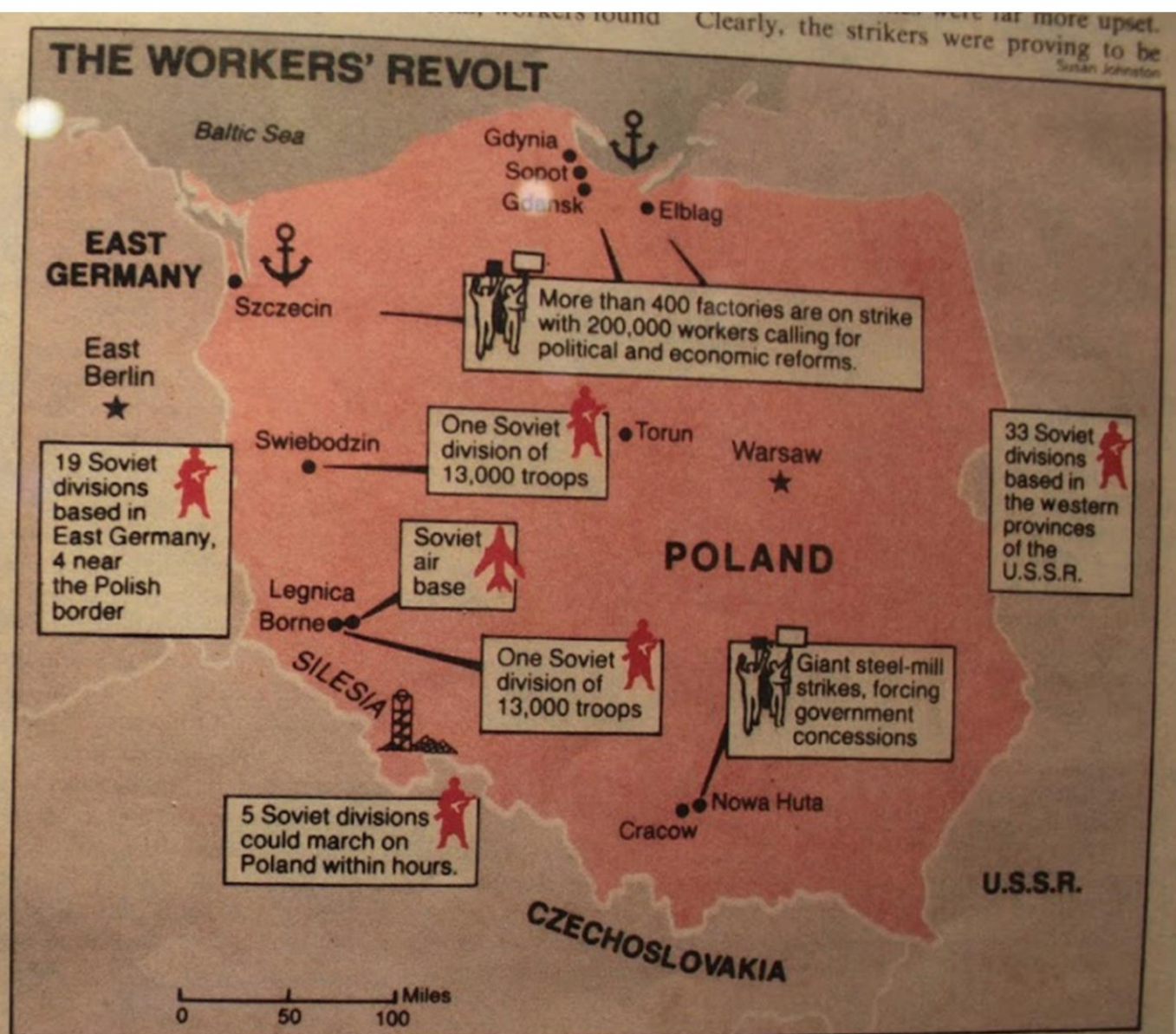
Strike leaders were constant-

Gierek: 'There are limits beyond which we cannot go'

Daniel Simon—Gamma-Liaison

NEWSWEEK/SEPTEMBER 1, 1980

2. Zwycięstwo robotników

a. 31 VIII 1980 r. zostało podpisane tzw. porozumienie sierpniowe – władze zobowiązały się spełnić postulaty protestujących robotników

b. Edward Gierek ustąpił ze stanowiska I sekretarza KC PZPR

c. nowym I sekretarzem KC PZPR został Stanisław Kania

3. **17 IX 1980 r. został utworzony Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (NSZZ „Solidarność”)**

c. NSZZ „Solidarność” był pierwszą od wielu lat organizacją niezależną od PZPR

b. **przewodniczącym NSZZ „Solidarność” został Lech Wałęsa**

c. do NSZZ „Solidarność” wstąpiło prawie 10 milionów osób

d. studenci utworzyli Niezależne Zrzeszenie Studentów (NZS)

e. na wsi powstał NSZZ Rolników Indywidualnych

f. organem prasowym NSZZ „Solidarność” był „Tygodnik Solidarność”

Karnawał Solidarności

okres między Sierpniem 1980 roku a 13 grudnia 1981 roku, który charakteryzował się m.in. względnym uwolnieniem swobód obywatelskich i ograniczeniem cenzury.

Czas ten sprawił, że rządzący Polską komuniści zaczęli dostrzegać zagrożenie dla swojej władzy, a także utraty przywilejów.

W efekcie dla powstrzymania działań Solidarności i jej zniszczenia, wprowadzono stan wojenny.

PRASA NIEZALEŻNA THE INDEPENDENT PRESS

Po podpisaniu Porozumień Sierpniowych w Polsce ukazywały się setki nieocenzurowanych biuletynów regionalnych i zakładowych. Dzięki nim miliony Polaków mogły brać udział w debacie publicznej i uczestniczyć w procesie tworzenia się struktur związkowych. Rolę agencji informacyjnych Związku pełniły Biuro Informacji Prasowej Solidarność (BIPS) oraz warszawska Agencja Prasowa Solidarność (AS). Największy zasięg spośród prasy solidarnościowej, oprócz „Tygodnika Solidarność”, miały: gdańskie pismo „Solidarność” (40 000 egzemplarzy), szczecińska „Jedność” (100 000 egzemplarzy), a także „Tygodnik Jastrzębie” (15 000 egzemplarzy). W ostatnich tygodniach przed wprowadzeniem stanu wojennego dołączyła do nich gdańska „Samorządność” (250 000 egzemplarzy). W przeciwieństwie do biuletynów zakładowych czy regionalnych podlegały one cenzurze.

After the signing of the August Agreement, hundreds of uncensored regional and workplace bulletins appeared. As a result, millions of Poles were finally able to engage in public debate and participate in the process of forming trade union structures. The Solidarność Press Office (SPIO) and the Warsaw Solidarność Press Agency (AS) fulfilled the role of information agencies of the Union. Among the press titles of Solidarność, the largest circulation, apart from „Tygodnik Solidarność”, were: the Gdansk „Solidarność” (40,000 copies), the Szczecin „Jedność” (100,000 copies), and also „Tygodnik Jastrzębie” (15,000 copies). In the last weeks before the introduction of the state of war, the Gdansk „Samorządność” (250,000 copies) joined them. Unlike workplace or regional bulletins, they were subject to censorship.

I Zjazd NSZZ „Solidarność”
+ tekst źródłowy, s.182

- Jak było znaczenie zjazdu delegatów?
- Kto został przewodniczącym?
- Jakie cele przyświecały wydaniu „Postania do ludzi pracy Europy Wschodniej”?
- Dla chętnych
<https://www.youtube.com/watch?v=XfR9gpmAeUw>

Na podstawie tekstu w podręczniku, s. 182 przedstawcie reakcje ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1981r.

Kto z Was oglądał film „Jack Strong”, temu będzie
łatwiej zrozumieć ten problem.

Strona 183-Warto wiedzieć

- Jakie znaczenie dla Polaków miał kard. S. Wyszyński i papież Jan Paweł II?
- Co oznacza wyrażenie „bułgarski ślad”?

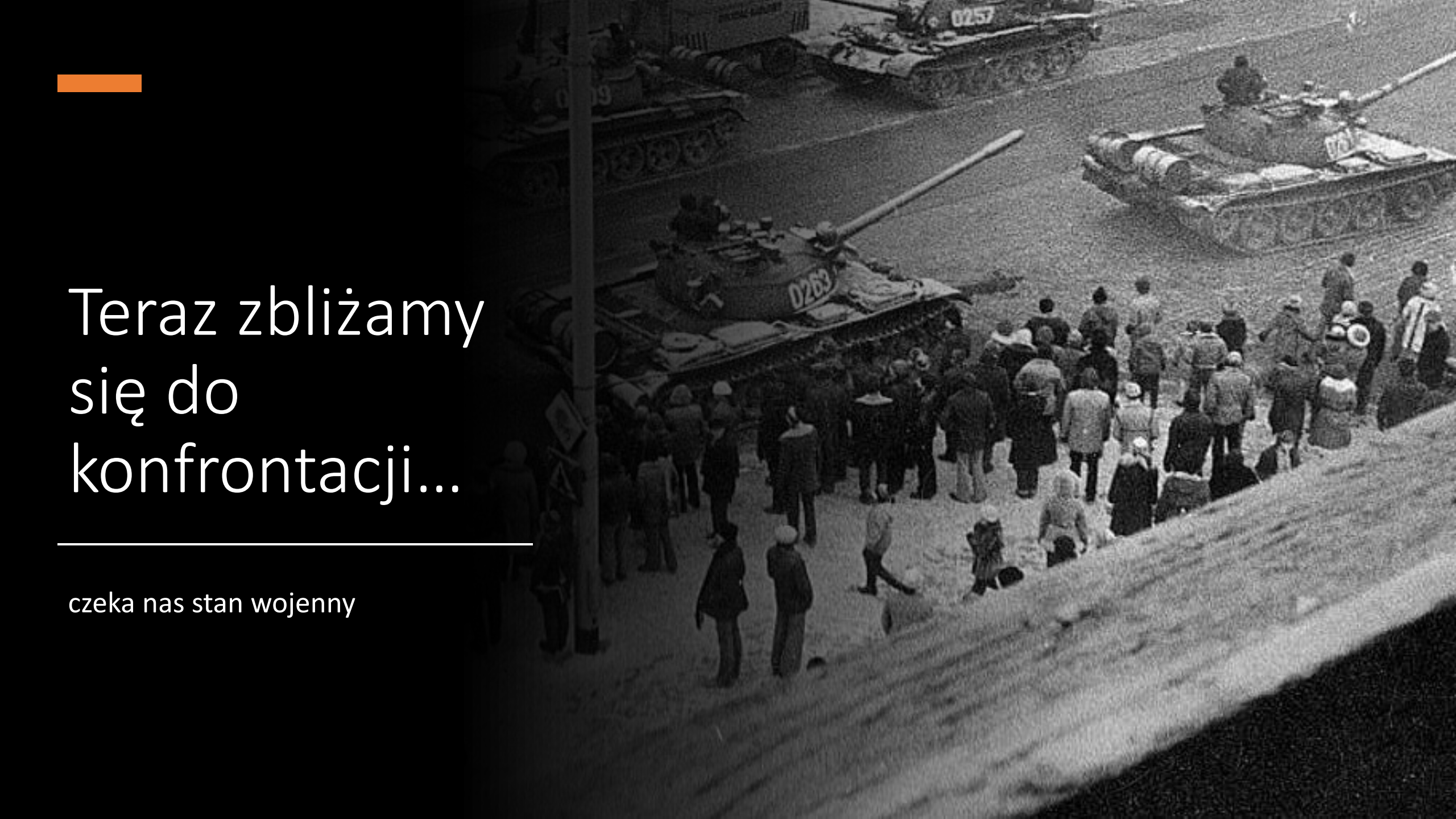
Luty 1981

Gen. Wojciech Jaruzelski ,
minister obrony narodowej
zostaje premierem.

Podsumujmy

- [Porozumienia Sierpniowe i powstanie NSZZ "Solidarność" – YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=PxlqFgmFoql) <https://www.youtube.com/watch?v=PxlqFgmFoql>
- lub
- **Powstanie Solidarności - Lekcje historii pod ostrym kątem - Klasa 8**
https://www.youtube.com/watch?v=pb_fBdyNNGw
- Quiz
https://quizizz.com/admin/quiz/6425a796998649001eac106c?source=quiz_share

Teraz zbliżamy
się do
konfrontacji...

czeka nas stan wojenny